

OMGEVINGSANALYSE

5 jaar geleden

- Omgevingsanalyse zeer vergelijkbaar met deze van vandaag
- Scherper
- En toch verandering ...

- We zetten in op
 - Aantrekken zorgverleners
 - multi → interdisciplinaire samenwerking
 - Betrekken informele zorg en GGZ
 - eHealth
 - Aanbod → vraaggestuurd
 - Rekening houden met Brusselse context
 - **Taal**
 - **diversiteit**

Omgevingsanalyse 2020

■ Literatuur

- Demografie
- Gezondheid van de Brusselaar
- Gezondheidszorg
- Aanbod binnen BHG
- Trends / evoluties / Memoranda / opiniestukken

■ Beleid

■ Interviews

Literatuur

DEMOGRAFIE

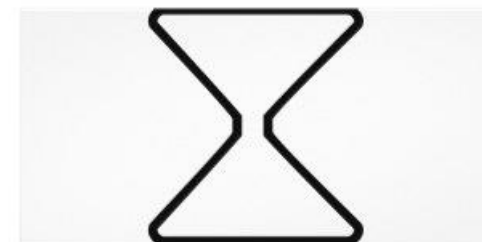

'De' Brusselaar & Brussel

Na Dubai – meest divers

Verzilvering - vergroening

Single (parent)

Brusselse paradox

Paradox?

BHG levert 20% van het BNP ↔ 33% inkomen onder armoedegrens

- Pendelaars
- Rijk en arm
- Hoog- en laaggeschoolden
- Wijkvariatie
- Werkloosheidsgraad oktober 2019: 15,8%
- 43.000 wachtlijst sociale woning, dak- en thuislozen

'De' Brusselaar & Brussel

- Is meertalig
- Is kwetsbaar
- Voelt zich niet zo goed

U zei taal?

Thuis taal en taalgebruik	TB1 → TB4
Frans	
Nederlands	
Fr/NL	
Fr/andere taal	
Andere	

- > 100 talen
- Jonge Brusselaars t.o.v. taal?
 - Tweetalig
 - 'het nieuwe Brussels'
- Invloed van 'verhuis'
 - Buitenland --> Brussel (meer dan omgekeerd)
 - Stadsvlucht (meer Brusselaars naar W en/of VL)

Kwetsbaar??

- Armoede

- < geld
- < huisvesting
 - < studeermogelijkheden
- < beperkte sociale contacten
- < (digitale) informatie armoede

- Scholingsgraad

- Vroegtijdige schoolverlaters
- Hoogopgeleiden, maar veel laagopgeleiden

...

Kwetsbaar??

- 38% risico op **armoede/sociale uitsluiting**
- 27% recht op **verhoogde tegemoetkoming GZH-zorg**
- Kinderen:
 - ¼ tot ⅓ in **gezin zonder inkomen uit werk**
 - 34% in huishouden met **1 inkomen**
 - 16% bij **alleenstaande moeder**
- **Alleenstaande moeder: 63% geen arbeidsinkomen**

Belang van € / kwetsbaarheid

- Meer kans op doodgeboorte, vroegtijdig overlijden
- Meer kans op opname
- Meer arbeidsongeschikt / invalide
- Verschillen in
 - Epidemiologie (fys en psy)
 - Levensstijl en -gewoonten
 - Dekkingsgraad screening en preventie

Armoede, kwetsbaarheid onlosmakelijk verbonden met (minder goede) gezondheid en welzijn

GEZONDHEID VAN DE BRUSSELAAR

Huis voor Gezondheid vzw | Lakensestraat 76 / 7 | 1000 Brussel | info@huisvoorgezondheid.be | www.huisvoorgezondheid.be

“de” Brusselaar

- gezondheidsenquête 2013
 - ¼ niet gezond
 - ⅔ 45+ min 1 chronische aandoening
 - Helpt hiervan 2 chronische aandoeningen
 - 40% geestelijke gezondheidszorgproblemen
- Gezondheidsenquête 2018
 - ‘Beter’
 - Meer kwetsbaarheid
- Andere:
Obees, overgewicht, niet zo'n gezonde voeding, weinig beweging

Bij participatie
burger: bereiken
we iedereen?

Vlaanderen
is zorg

Huis voor Gezondheid
draagt ZORG in Brussel

“de” Brusselaar

! Omgekeerde sociale gradiënt
inzake alcoholgebruik

! Hartaandoeningen:
onderconsumptie medicatie (3
laagste groepen ~ zelfde gebruik)

! 40% psychisch on-welbevinden
versus minder gebruik
psychofarmaca

! Vrouwen gebruiken minder
voorbehoedsmiddelen

Drugsgebruik!

Vlaanderen
is zorg

Huis voor Gezondheid
draagt ZORG in Brussel

(GEZONDHEIDS)ZORG

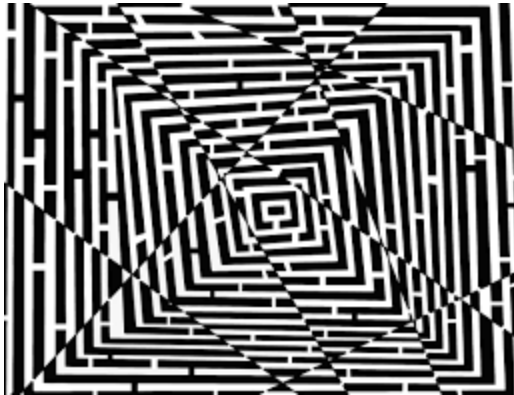
België: niet slecht, maar het **kan beter**

Hoe lager op de sociale ladder, hoe slechter de gezondheidstoestand, hoe minder effectief preventie en hoe meer verschillend de zorg. Aanzienlijk deel van de bevolking stelt zorg uit omwille van financiële redenen

Brussel

- = “België²”
- Atypisch profiel:
 - **Diabetes 2x zo veel** in lagere klassen
 - **2/3 heeft huisarts (minder GMD)**
 - **5x meer gebruik WGC** in lagere klassen
 - 'Minder' psychiatrische opnamen in Brussel, ook minder klassenverschil

Brussel

Versnippering

AANBOD

Huis voor Gezondheid vzw | Lakensestraat 76 / 7 | 1000 Brussel | info@huisvoorgezondheid.be | www.huisvoorgezondheid.be

&

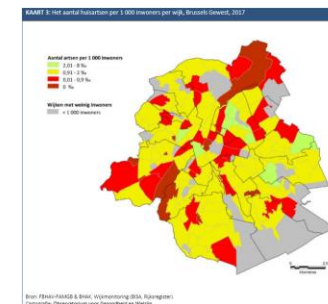

(NL) zorgverleners in Brussel

- 38% verpleegkundigen
 - 123/10000
 - ZH > WZC > thuis
 - “Jong”
 - NI?

(NI) zorgverleners in Brussel

- 1468 huisartsen – 1,23/1000
 - In opleiding: 5,9% (10,2% van de NI)
 - 30% op 10 jaar van pensioengerechtigde leeftijd
 - 31% 35-55j
 - Trends:

(NI) zorgverleners in Brussel

■ Specialisten

- 32,1/10,000 inwoners = arts
- + 5,6% erkende specialist (2012 → 2016)
- 'Jong'
- Grotere uitstroom (pensioen)
- 27,1% uitstroom versus 9,5% instroom

(NI) zorgverleners in Brussel

- Vroedvrouwen: 1630
 - Zorgkundigen: 6126
 - Tandartsen: 1188
 - Kine: 5657
 - Apo: 3742
 - Diëtisten: 868
 - Podologen: 182
 - Ergotherapeuten: 1146
 - Logopedisten: 2044
 - Psychologen: ...
- Aantal NL =?
 - Aantal echt actief in Brussel
 - Aantal in eerste lijn

Waarom wel als ZV in Brussel?

Talen
oefenen

Mobiliteit: overal
& divers openbaar
vervoer

Multiculturele
diversiteit

Afwisseling van de
grootstad

Groot aanbod
zorginstellingen

Goede
stage-ervaring

Ik woon in Brussel

Waarom niet als ZV in Brussel

Teveel Frans en andere talen bij personeel en patiënten

Mobiliteit: weinig parking, moeilijk bereikbaar

Multiculturele diversiteit

Grootstad

Gebrek aan stageplaatsen

Slecht imago van sommige ziekenhuizen

Loon

Slechte stage-ervaring

Onveiligheid

Te ver

Te duur om te wonen

Weinig kinderopvang

Vlaanderen
is zorg

brussel

Huis voor Gezondheid
draagt ZORG in Brussel

JCDecaux

**They say
there's nothing
more complex
than the
human brain.**

**They haven't
worked in
Brussels,
have they?**

politico.eu

POLITICO

Huis voor Gezondheid
draagt ZORG in Brussel

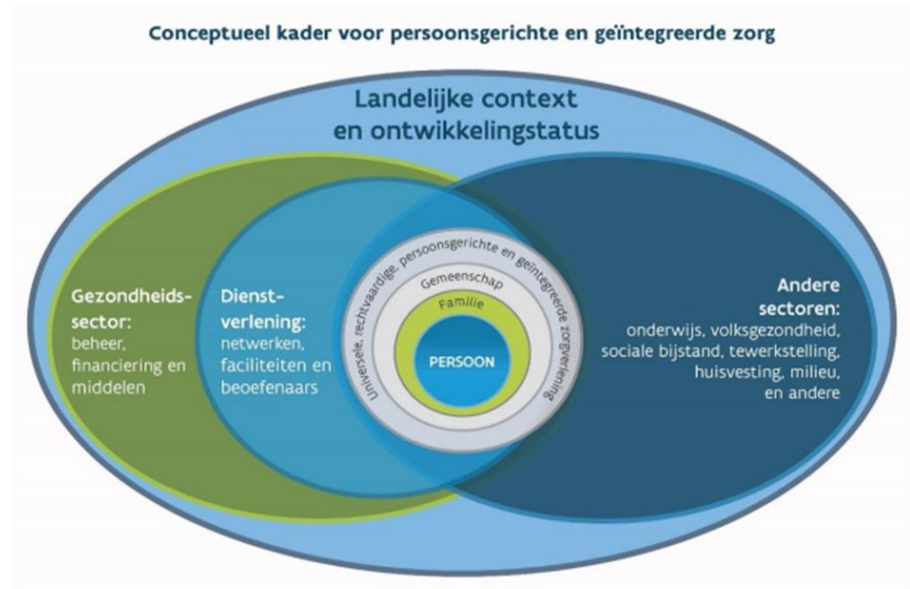
TRENDS EN EVOLUTIES

De klassiekers

- ▶ Aanbodgestuurd → vraaggestuurd
- ▶ Personen met een zorg- en ondersteuningsvraag centraal
- ▶ Mono → multi → interdisciplinair
- ▶ "gezondheidszorg" i.p.v. ziektezorg
- ▶ Proactief - preventie

- Buurtgerichte zorg
- Sterke en zichtbare eerste lijn
- Gegevensdeling (elektronisch)
- Quadrupel aim

Vlaanderen
is zorg

Huis voor Gezondheid
draagt ZORG in Brussel

Trends

- Goal-oriented care
- Subsidiariteit
- Modellen samenwerking
 - WGC
 - Andere
- Nieuwe financieringsmodellen
- Health in all policies

Trends

- Patient empowerment
- Health literacy
- Proportioneel universalisme
- Integrale zorg ↔ geïntegreerd beleid
- Gender, diversiteit
- Inclusie, re-integratie
- Aanklappende zorg

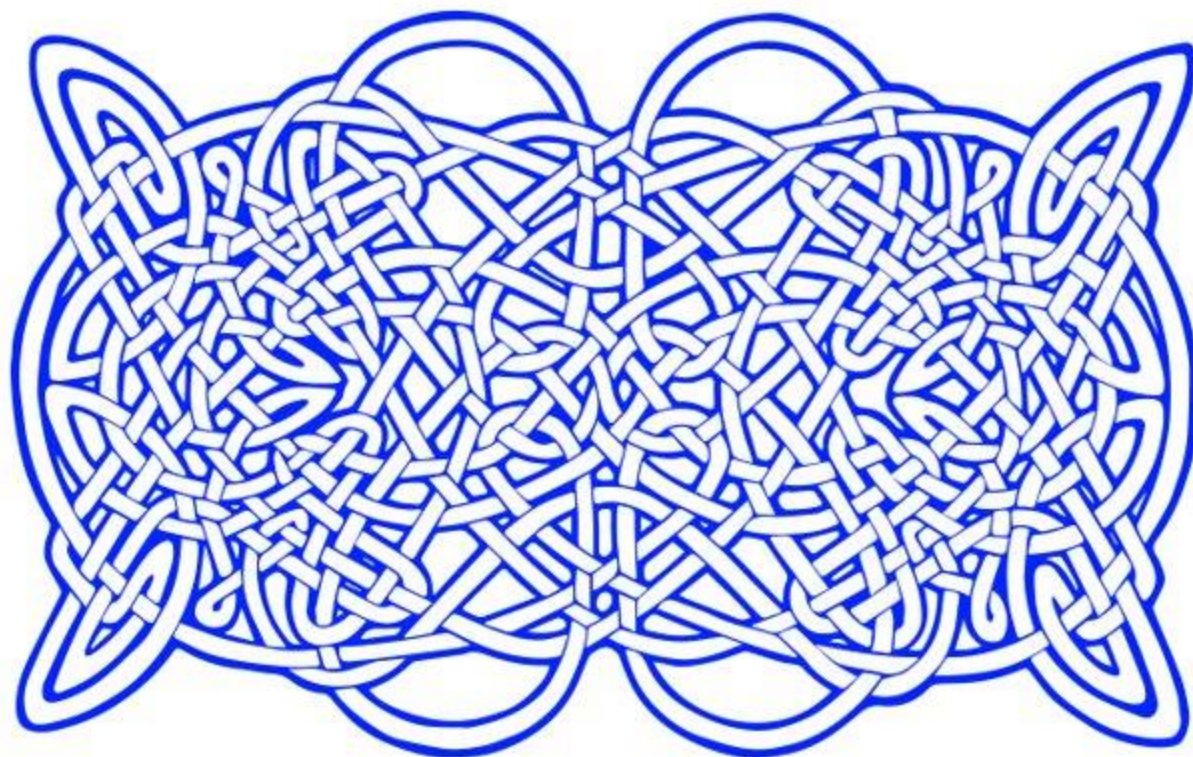
En ook

- 1 toegang / 1 info / 1 databank / ...
- Slimme innovatie – gedurfde experimenten
- Capaciteit verhogen (denk aan volwassen studiekeizers – wees creatief)
- Kwaliteit
- Betrekken van GGZ, maar grote noden in Brussel
 - Ondersteuning
 - Overzicht aanbod
- Beleid moet ook samenwerken!

Beleid

Bevoegd?

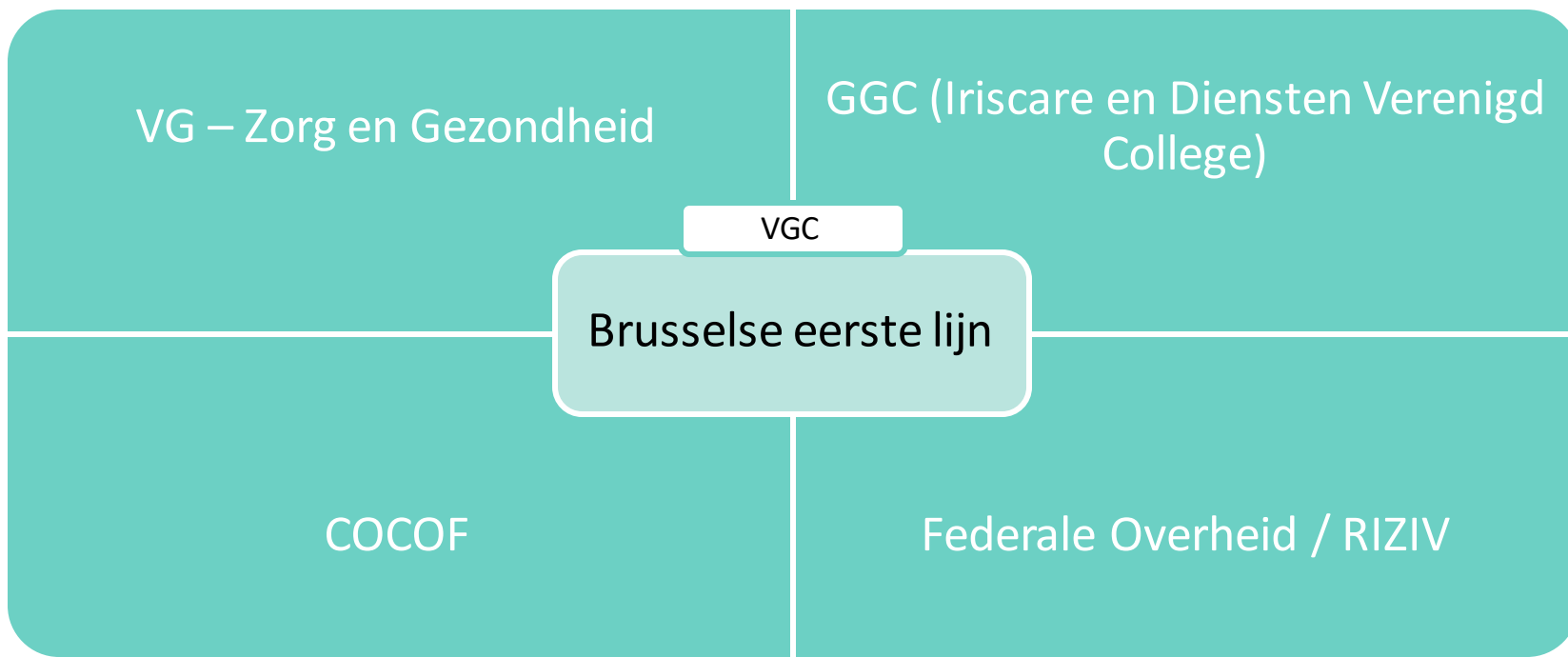
Vlaanderen
is zorg

brussel

Huis voor Gezondheid
draagt ZORG in Brussel

Gemeenten...

Gemeenschappelijk

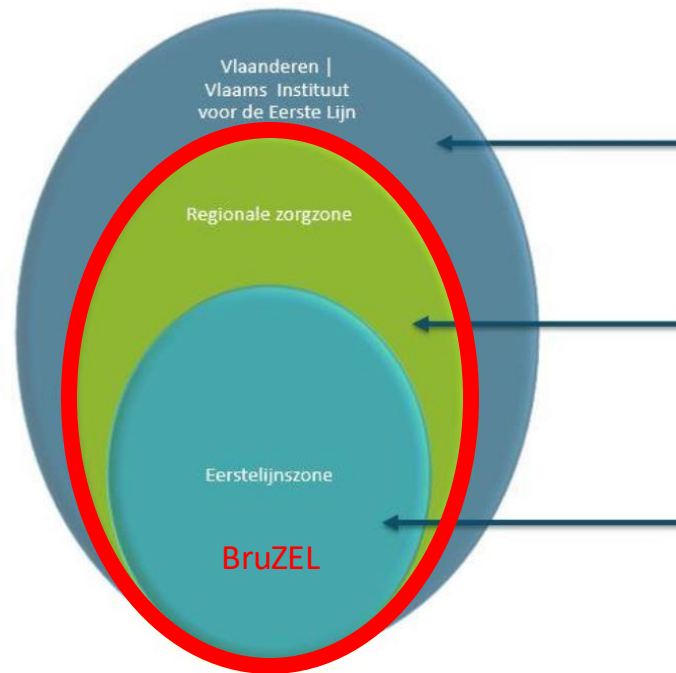
- Sterke, zichtbare eerste lijn
- Integrale zorg
- Buurtgerichte aanpak
- Aandacht voor de kwetsbaren
- Ondersteunen zorgverleners
- Aanbod ontsluiten
- E-tools
- Kwaliteit
- Signaalfunctie
- Pt & MZ volwaardige partner zorgteam
- IDS– eerste lijn & transmuraal
- Sector- / Taal - / bevoegdheidsoverschrijdend SAMENWERKEN

Hoe?

- Hervorming KB 78
- Netwerk GGZ (P107): 1 netwerk volwassenen (4 antennes) + 1 netwerk kinderen (Bru-Stars)
- Pilotprojecten geïntegreerde zorg: BOOST
- eHealth plan
- ...

Hoe?

- Eénlijn.be
- Expertisepunt Mantelzorg
- Samenwerkingsplatform Eerstelijnsgezondheidszorg
- ...

- Logo's
- Palliatieve netwerken en samenwerkingsverbanden
- Multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging
- Regionale expertisecentra dementie
- Overlegplatforms geestelijke gezondheidszorg

- Samenwerkingsinitiatieven Eerstelijnsgezondheidszorg (SEL)
- Geïntegreerde Diensten Thuisverzorging (GDT)
- Lokale Multidisciplinaire Netwerken (LMN)

Hoe?

- Brussels Gezondheidsplan –
ordonnantie Eerste Lijn
 - 0,5^{de} functie
 - Eerste lijn versterken
 - Brusano
- Maar ook:
 - Pilotprojecten buurtgerichte zorg voor ouderen
 - Hervorming impulsebeleid

...

Vanuit overheden (VL)

- Inzetten op transversale thema's
 - Kinderen, jeugd, jong volwassenen
 - Kwetsbaren
 - Integratie, inclusie
 - Gender – diversiteit ...